

Evlilikte Doğru Tercihin Önemi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(وَأَنْكِحُوا الْأَيَامَىٰ مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (۳۲)

”عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) : ”تَخَيَّرُوا لِنُطْفِكُمْ وَأَنْكِحُوا الْأَكْفَاءَ وَأَنْكِحُوا إِلَيْهِمْ

Hamd, insan için kendi cinsinden eşini yaratan, mevedde duygusuyla kalpleri birbirine bağlayan ve kullarını huzura erdiren Allah’a, Salat ve selam ise en hayırlı hayat arkadaşı, eşlerin en vefalı ve yaşantısıyla bize örnek olan Peygamberimiz Hz. Muhammed Mustafa (a.s)’ın üzerine olsun.

Yaratan ve yaşatan Allah (c.c), yarattığı her canlının fitratına, varlığını devam ettirebilmesi için, hikmetler içinde çeşitli duygular, hisler ve ihtiyaçlar yerleştirmiştir. Acıkma hissine karşı yiyecekleri yaratmış ve Maide Suresi 88. ayetteki gibi; وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ helal olan gıdalarla beslenmesini emretmiş. Susuzluk ihtiyacına karşılık suyu yaratmış اَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ İçtiğiniz suya ne dersiniz?! Vakıa-68) barınma ihtiyacına karşılık meskenleri (nahl-80), yalnızlığını giderebilmek, huzur ve sükûnete ulaşmak ve neslinin devamını sağlayabilmesi için de kendi cinsinden olan hayat arkadaşını yaratmıştır. وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ Kendileri ile huzur bulasınız diye sizin için türünüzden eşler yaratması ve aranızda bir sevgi ve merhamet var etmesi de onun (varlığının ve kudretinin) delillerindendir. Şüphesiz bunda düşünen bir toplum için elbette ibretler vardır. (Rum-21).

Aziz Müslümanlar!

Cenab-ı Hak, size helal olan sevdiğiniz kadınlarla evleniniz...(Nisa-3) ve içindeki bekarları evlendirin (Nur-32) gibi ayeti kerimelerle evliliği emretmiştir. Peygamber Efendimiz a.s. da bir çok hadis-i şeriflerde gençleri evliliğe teşvik ederek şöyle buyurmuştur:”...يَا مَعْشَرَ الشَّبَابِ! مَنْ اسْتَطَاعَ مِنْكُمُ الْبَاءَةَ فَلْيَتَزَوَّجْ، فَإِنَّهُ أَغْضُ لِلْبَصَرِ وَأَحْصَنُ لِلْفَرْجِ“ ”Ey gençler topluluğu! Aranızdan evlenmeye gücü yetenler evlensin. Çünkü evlenmek, gözü haramdan korumak ve iffeti muhafaza etmek için en iyi yoldur...” (B5066 Buhârî, Nikâh, 3; M3398 Müslim, Nikâh, 1).

Allah’ın emrini ve Peygamber Efendimiz’in (a.s.) tavsiyelerini önemseyen mü’minler evlilik hayatında da peygamberimizi örnek almışlar, mutlu bir yuva kurmaya çalışmışlardır. Böylece bir taraftan sünneti ihya ederken öteki taraftan fitratın gereği olan biyolojik, psikolojik ve sosyal ihtiyaçlarını da meşru yollardan gidermişlerdir.

Evlilik bir yönüyle dünya nimetlerinden biri olmakla beraber öteki açıdan ahiretimizi imar etmemizde de azımsanamayacak kadar önemli katkıları vardır. Hele günümüzde bu önem inkâr edilemeyecek kadar artmıştır. Çünkü hayatını paylaştığı arkadaşı, kişi

için haramlara, günahlara, ayıplara karşı bir örtüdür. (هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ) Bakara-187). Aynı zamanda dini yaşantımızın kemale ermesinde tamamlayıcı unsurdur. Zira bir hadis-i şerifte şöyle buyurulmuştur: “Kişi evlendiği zaman dininin yarısını korumuş olur. Geriye kalan yarısı için de Allah’a karşı gelmekten sakınsın.” (Heysemi, Mecme’u’z Zevaid, No: 7310; Aclûnî, Keşfu’l-Hafa, 2/239) .

Evliliğin Allah (cc) katındaki kıymetini, eşiyle olan meşru ilişkilerine ibadet sevabı vermesinden anlıyoruz. Bir hadis-i şerifte Efendimiz şöyle buyurur: “Erkek hanımına sevgi ve şefkatle bakar, hanımı da ona sevgi ve şefkatle bakarsa, Yüce Allah da onlara rahmeti ile bakar. Erkek hanımının elini tutarsa parmaklarının arasından günahları dökülür.” (en-Nebhani, el-Fethü l-Kebir I 276.)

Evliliğin hem dünyamız hem de ahiretimiz için birçok faydaları olduğunu bilen Peygamber Efendimiz, ümmetini evlenmeye teşvik etmiş ve şöyle buyurmuştur: “...النَّكَاحُ مِنْ سُنَّتِي. فَمَنْ لَمْ يَعْمَلْ بِسُنَّتِي فَلَيْسَ مِنِّي، وَتَزَوَّجُوا، فَإِنِّي مُكَاتِّرٌ بِكُمْ الْأُمَمَ” “Nikâh benim sünnetimdir. Kim benim sünnetime uygun davranmazsa benden değildir. Evlenin. Çünkü ben (kıyamet günü diğer) ümmetlere karşı sizin çokluğunuzla iftihar edeceğim...” (İbn Mâce, Nikâh, 1)

Doğru Eş Seçimi ve Önemi

Evlilik, insanların ruhen olgunlaşmasına ve neslinin devam etmesine katkı sağlayan büyük bir nimettir. O halde evlilik kurumunun temelini sağlam atılması kaçınılmazdır. Dindarlık, güzel ahlâk, uyum, anlayış, fedakârlık ve kişilik sahibi olma, sağlam bir aile kurumu için önde gelen vasıflardandır. Evlilikten beklenen güzelliklere, nimetlere, mükâfatlara ulaşabilmenin ilk adımı doğru insan olabilmektir. Sonrasında ise doğru ve anlayışlı insan ile evlenmektir. Zira gönüller bir olunca samanlık seyrân olur demiş atalarımız. İnsan eşiyle uyum içinde bir hayat sürdürdüğü zaman, hayatın sıkıntılarını göğüslemek daha kolay bir hale gelir. İmanlı, ahlaklı ve sağlıklı bir nesil yetiştirmenin yolu da yuvayı doğru ve anlayışlı insan ile kurmaktan geçer. Zira beşik sallayan el, dünyayı salladığı gibi, tarlaya atılan tohum da alınacak ürün için çoğu zaman belirleyicidir. Şüphesiz ki sıkıntısız bir hayat yok lakin yol arkadaşı iyi ve kafa dengi olunca insanın, sıkıntıları aşması da kolay olur. Bu yüzden; “Deh demeden giderse at, istemeden su verirse evlat, salihâ ise evde avrat, ne işin var düğün evinde, düğün senin evinde, gir oyna çık oyna. Deh desende gitmezse at, istesen de su vermezse evlat, salihâ değilse evde avrat, ne işin var cenaze evinde, cenaze senin evinde, gir ağla çık ağla ” demiş büyüklerimiz.

Eş Seçiminde Dikkat Etmemiz Gereken Hususlar!

Atalarımız, işini bulan değil, eşini bulan kurtulmuştur der. O halde birlikte iş yapacağımız, birlikte yola çıkacağımız, arkadaşlık yapacağımız kişilere dikkat etmemiz gerektiği gibi, hayatımızı kiminle birleştireceğimize de çok dikkat etmeliyiz. Muhakkak

ki, eş seçimi dost-arkadaş seçiminden daha hayati bir öneme sahiptir. Zira iş ortaklığı yaptığımız kişilerle anlaşılamadığımız zaman ortaklığa son verip yollarımızı ayırabiliriz. Arkadaşlık kurduğumuz bir insan ile anlaşamazsak, başka arkadaşlar edinebiliriz vs.. Ancak evlenmeye karar verdiğimiz insanla, aynı çatı altında barınacak, aynı sofraya oturacak, acıları ve sevinçleri birlikte yaşayacak ve nihayet, var oluş gayesi olan “kulluk yarışını” birlikte yürüteceğiz. Varlık ve yokluk sınavına birlikte göğüs gerecek, hastalık ve her türlü sıkıntılara beraber katlanacağız. Daha da önemlisi evlendiğimiz kişi, çocuklarımızın anası ve babası olacak. O halde hayatımızın en önemli kararı olan “eş seçimi hususunda” nelere dikkat etmeliyiz?

Bizler için en güzel örnek olan Efendimiz (a.s) evlilik hususunda da bize yol gösteriyor ve buyuruyor ki; “تَخَيَّرُوا لِنُطْفِئُكُمْ وَأَنْكَحُوا الْأَكْفَاءَ وَأَنْكَحُوا إِلَيْهِمْ” “Birlikte olacağınız eşler konusunda seçici davranın, denginizle evlenin. (Kızlarınızı da) emsalleriyle evlendirin.” (İbn Mâce, Nikâh, 46)

Geleceğimizi, yani hem dünya hem de ahiretimizi müspet veya menfi yönden etkileyecek olan evliliğimize karar verirken ölçümüz ne olmalıdır? Hayatımızı kiminle birleştirmeliyiz ki, maddi ve manevi kazancımız bereketli olsun. Yaşanabilecek sıkıntıları en aza ve zararsız hale getirebilmek için gönül tahtımızda kime yer vermeliyiz? Bu ciddi ve önemli sorunun cevabını ararken yine yaşantısı ve tavsiyeleri ile bize hayat veren (Enfal 24) Efendimiz (a.s) bizlere yol gösteriyor ve buyuruyor ki: “تُنَكِّحُ الْمَرْأَةَ لِأَرْبَعٍ: لِمَالِهَا وَلِحَسْبِهَا وَجَمَالِهَا وَلِدِينِهَا، فَاطْفَرْ بِذَاتِ الدِّينِ تَرَبَّتْ يَدَاكَ” “Kadınla dört şeyden dolayı evlenilir: Malı, soyu, güzelliği ve dini için. Sen dindar olanını seç. (Aksi hâlde) fakru zarurete duçar olursun!” (Buhârî, Nikâh, 16) .

1. Allah Korkusu-İman ve Güzel Ahlak Sahibi Olması

Aynı zamanda iyi bir sosyolog olan Peygamber Efendimiz (a.s) genel olarak insanların eş seçimindeki tutumlarını ve ölçülerini dikkatlere arz ediyor. Bir çok kişinin güzelliğe aldandığını, bir kısmının ise zenginliği istediğini belirterek mü'minlere “Sen dindar olanını seç.” buyurarak vahyin gölgesinde bize yol gösteriyor. Allah Resulü malın fani olduğunu, sürekli olsa bile dindar olmayan bir eşin, yarın malının sitemini yapabileceğini, soyundan kaynaklanan fark eğer Allah korkusu ile destekli değil ise ilerde değişik sıkıntılara sebebiyet verebileceğini, güzelliğin ise ancak bir sivilceye baktığını o da olmazsa ilerleyen yıllarda zayi olacağını ama buna karşılık dindar olan hayat arkadaşının güzellikleri ve iyiliklerinin daima artacağını ve böylece dünya ve ahiret saadetimize vesile olabileceğine dikkatlerimizi çekiyor.

Sevgili Peygamberimiz, geçici vasıfların cazibesine kapılmamaları konusunda inananları şöyle uyarır: « لَا تَزَوِّجُوا النِّسَاءَ لِحُسْنِهِنَّ فَعَسَى حُسْنُهُنَّ أَنْ يُرْدِيَهُنَّ وَلَا تَزَوِّجُوهُنَّ لَأَمْوَالِهِنَّ فَعَسَى أَمْوَالُهُنَّ أَنْ تُطْغِيَهُنَّ وَلَكِنْ تَزَوِّجُوهُنَّ عَلَى الدِّينِ وَلَأَمَّةٌ خَرَمَاءُ سَوْدَاءُ ذَاتُ دِينٍ أَفْضَلُ » “Kadınlarla (sırf) güzellikleri sebebiyle evlenmeyin. Güzellikleri onları helâk edebilir (hatalı davranmaya sevk

edebilir). Onlarla malları nedeniyle de evlenmeyin. Malları da onları taşkınlığa (günaha) götürebilir. Fakat onlarla dindarlıkları sebebiyle evlenin. Burnu kesik, kulağı delik, siyahî, dindar bir cariye, (diğerlerinden) daha üstündür.” (İbn Mâce, Nikâh, 6.)

Elbette bu ölçüler erkekler için de geçerlidir. “Eş” dediğimizde her iki cinsi kastettiğimizi bilmeliyiz. Nitekim Peygamber Efendimiz bir gün ashâbına, “Dinini ve ahlâkını beğendiğiniz bir kimse size (dünür olarak) geldiğinde onu (kızınızla) nikâhlayın. Böyle yapmazsanız, yeryüzünde fitne ve bozgunculuk çıkar.” buyurur. Orada bulunanlar, “Ey Allah"ın Resûlü! Eğer o kimsede (denklik bakımından yani, hürriyet, nesep, mal ve meslek gibi hususlarda) bir eksiklik varsa?” deyince, Peygamberimiz, “Dinini ve ahlâkını beğendiğiniz bir kimse size (dünür olarak) geldiğinde onu (kızınızla) nikâhlayın.” cümlesini üç defa tekrarlayarak dindarlık ölçüsünün esas olduğuna, diğer özelliklerin de ancak bununla anlam kazanabileceğine işaret etmiştir.

Allah'ın Resûlü (a.s), ısrarla “dindar” olanı tavsiye ediyor. Çünkü her güzel işin başında Allah korkusu gelmektedir. Milli şairimiz Mehmet Akif, Allah korkusunun önemini şöyle dile getiriyor:

Ne irfandır veren ahlaka yükseklik, ne vicdandır

Fazilet hissi, insanlarda Allah korkusundandır

Yüreklerden çekilmiş farz edelim Havf-ı Yezdan'ın

Ne irfanın kalır tesiri kat'iyen ne de vicdanın.

Büyüklerimiz de “Kork Allah'tan korkmayandan” diyerek, mehafetullaha sahip olmayan kişilerden her türlü sıkıntının gelebileceğini ifade etmişlerdir.

Sağlam bir imana sahip olan bir eş, gerek erkek olsun gerek kadın olsun yuvasını öncelikle bir imtihan yeri olarak görür ve kendine düşen sorumluluklarını en iyi şekilde yerine getirmeye çalışır. Mutlu olmaktan ziyade, mutlu etmek için evlenir. Erkek, evlendiği hanımını Allah'ın bir emaneti olarak görür ve o bilinçle eşine karşı davranır. Babasının evini aratmamak için eşine daha iyi bir ortam sağlar ve onun için yasanacağı dağ olur. Onu ele güne muhtaç etmemek için helal yollardan rızkını kazanmayı şeref kabul eder. Ailesi için sarf ettiğini sadakaların en şerefli kabul eder. Çünkü en hayırlı hayat arkadaşı olan Allah'ın Resulü (a.s) öyle buyuruyor: “إِذَا أَنْفَقَ الرَّجُلُ عَلَى أَهْلِهِ يَحْتَسِبُهَا فَهُوَ لَهُ صَدَقَةٌ”. “Bir kişi, sevabını Allah'tan umarak ailesine harcama yaptığında, bu harcama onun için sadaka olur.” (Buhârî, Îmân, 41; Müslim, Zekât, 48)”

Evlenen erkek, hanımına karşı vefalıdır. Onun güvenini ve gönlünü kazanmak için elinden geldiğini yapar. Evdeki huzurun karşılıklı güven içinde olacağının farkındadır. Bir aile reisi olarak hanımına karşı vazifelerinde dikkatlidir. Ayrıca tembelliğinden dolayı ailesinin ihtiyaçlarını karşılamamanın günah olarak ona yeteceğini öğrenmiştir

peygamberinden. O (a.s) şöyle buyurur: “كَفَى بِالْمَرْءِ إِثْمًا أَنْ يُضَيِّعَ مَنْ يَفُوتُ”. “Bakmakla yükümlü olduğu kimseleri ihmal etmesi, kişiye günah olarak yeter.” (Ebû Dâvûd, Zekât, 45) Yine çok iyi bildiği bir şey var ki; her nimetten hesap vereceği gibi eşine karşı sorumluluklarından dolayı muahaza edilecektir. Dolayısıyla hesabı verilebilir bir hayat yaşamaya ve yaşatmaya gayret eder. Peygamber Efendimizin a.s. “ خَيْرُكُمْ خَيْرُكُمْ لِأَهْلِهِ. وَأَنَا ”. “Sizin en hayırlınız, ailesine karşı en hayırlı olandır. Ben de aileme karşı en hayırlı olanınızım.” (İbn Mâce, Nikâh, 50) buyruğunun ölçüsüne göre hanımına en güzel muameleleri layık gören, kendisine yapılmasını istemediği bir şeyi hanımına yapmayan veya kendisine söylenmesini istemediği bir sözü-hitabı hanımına söylemeyen dindar bir eş olmalıdır erkek.

Hanıma gelince, kocasını mutlu etmenin yollarını arar. Kocasına karşı hayırlı bir eş olmak gayretindedir. Kocasının kendisinden razı olması için çalışır. Kocasını insanlar arasında vezir etmek, aile reisliği itibarını ona yaşatmak dindar bir eş için onur vesilesidir. Kocasının gözünü haramdan sakınmak, iffet ve haysiyetini korumak vazgeçilmez mefkûresidir. Çünkü dindar olan bir hanım Peygamber a.s. Efendimizin övdüğü ve Allah’ın razı olduğu salih bir eş olmayı, hayat arkadaşı olmanın en önemli hedefi olarak görür. Zira Efendimiz a.s., dünyanın en muteber zinetini Hz. Ömer’e r.a. haber verirken salih bir kadından bahsederek buyuruyordu; أَلَا أَخْبَرُكَ بِخَيْرِ مَا يَكْنِزُ الْمَرْءُ الْمَرْأَةَ الصَّالِحَةَ إِذَا نَظَرَ إِلَيْهَا سَرَّتُهُ وَإِذَا أَمَرَهَا أَطَاعَتْهُ وَإِذَا غَابَ عَنْهَا حَفِظَتْهُ “(Ey Ömer!) Bir kişi için olabilecek en kıymetli hazinenin ne olduğunu sana söyleyeyim mi? O, salih/iyi kadındır. Kocasına ona baktığı zaman içini sevinç kaplar, kocası ondan bir şey yapmasını istediğinde yapar, kocası yanında olmadığı zaman (onun haklarını ve saygınlığını) korur.” (Ebû Dâvûd, Zekât, 32) .

1. Güven, İffet ve Haya Sahibi Olması

“İlk peygamberlerden itibaren halkın hatırında kalan bir söz vardır: Utanmadıktan sonra dilediğini yap!” (Buhârî, Enbiyâ 54, Edeb 78.) Bu hadisi Şerifin ihtiva ettiği mana göz önüne alındığında, iffet ve hayâ sahibi olmayan bir insandan her türlü kötülüğün bekleneyeceği anlaşılıyor. O halde hayat arkadaşımız olacak kişide arayacağımız en önemli hasletlerden bir tanesi de iffet ve hayâ sahibi olmasıdır. Zira hayâ imandandır. Peygamberimiz a.s. “Hayâ îmandandır ve hayâlı olan kimse cennettedir! Hayâsızlık ise kalbin katılığındandır; kalbi katı olan da cehennemdedir!..” (Buhârî, Îmân, 16) buyurarak hayâsı olmayan bir hayat arkadaşının kişinin hayatını cehenneme çevirebileceğini haber vermektedir.

1. Hayattan Beklentisi ve Hedefleri Nelerdir?

Evleneceğimiz insanın hayattan beklentileri de evliliği etkileyen önemli bir unsurdur. Biz, mevzuya Müslüman bir hanım efendinin veya Müslüman bir beyefendinin eş arayışı açısından baktığımız için, değerlendirmemizde bu yönde olacaktır.

Dünyalık kaygıları çok olan bir insan veya sadece dünyayı imar etmeye çalışan bir eş ile buna karşılık dünyayı ahiretin tarlası olarak gören hayat arkadaşı birçok noktada ters düşecektir. Çocukları post-modern çağın telkinleri doğrultusunda yetiştirmeyi güzel gören ve tüm zamanını bu yönde kullanan birisi ile ahiretini önceleyen, çocuklarının da bu yönde yetişmesi için çalışan ve tüm cabasını bu yönde kullanan birisi arasında uyumsuzlukların olması kaçınılmazdır.

Dolayısıyla, her iki tarafında dünyayı ahiretin tarlası olarak görmesi, hedef birliği olması gerekmektedir.

1. Ailesi ile Olan İlişkileri Nasıldır?

Yapılan araştırmalar aile içi iletişimin çocuklar üzerinde ciddi etkilerinin olduğunu göstermektedir. Anasına bak kızını al sözü her zaman olmasa da genellikle belirleyici oluyor. Eş adayımızın ailesine yüklediği mana yarın bize yükleyeceği mana hakkında ipucu verir. Zira en yakını olan ana-babasına saygı duymayan kişiden bize saygı duymasını beklemek her zaman iyi sonuç vermeyebilir. Ancak ne olursa olsun, evlilikte mutlu olmayı istemek ve bunun için çaba göstermek esastır. Yoksa ne mutlu bir aileden gelmek saadeti garanti eder, ne de mutsuz bir aileden gelme aşılmaz bir engel olarak karşımıza çıkar.

1. Farklı Olaylar Karşısında Gösterdiği Tepkiler Nasıldır?

Evlenmeyi düşündüğümüz kişinin, yaşadığı sıra dışı olaylara yaklaşımının nasıl olduğunu objektif bir şekilde gözlemlemek isabetli karar almamıza katkı sağlayacaktır. Sabırlı mı? Hoşgörülü mü? Şiddet yanlısı mı? Merhametli mi? Konuşması kibar mı? Meseleleri abartan bir yapısı mı var yoksa önemsiz meseleleri tölere edebilen bir yaklaşıma mı sahip?

Muhatablarının daha çok eksiklerini mi görüyor, iyi yönlerini takdir edebiliyor mu? Bu durum evlilikte ilişkileri çokça etkileyen bir haldir. Zira marifet iltifata tabidir. Olumsuz söylemler, karamsar bir ruh hali muhatabının yaşama sevincini olumsuz etkiler.

1. Mala-mülke Yaklaşımı Nasıldır?

Bir söz vardır. Erkek kadınla, kadın altınla sınıanır. Gösteriş düşkün mü? Müsrif mi? kanaatkâr mı? Cimri mi? cömert mi?

Çalışan biri ise birikimi var mı? Birikimi yoksa bunun bir sebebi var mı? Ya da fazla mala sahip ise bunu nasıl elde ettiği hususunda doğru bilgi elde etmeye çalışmalı. Kısaca sorumluluk sahibi biri mi? Aile geçindirme kabiliyeti var mı, haram-helal duyarlılığı var mı bunu doğru tespit etmeliyiz.

1. Zararlı Alışkanlıkları Var mı?

En çok dikkat edilmesi gereken noktalardan biri de bu husustur. Çünkü bu durum çözümü çok zor olan sıkıntıları da beraberinde getiren bir haldir.

Zararlı alışkanlıklar içine alkol ve kumarı koyabileceğimiz gibi uyuşturucu madde bağımlısını da koyabiliriz. Ayrıca aşırı televizyon düşkününü veya internet düşkününü olup ailesine zaman ayırmamak da ailenin temelini dinamitleyen hususlardandır. Ailesine zaman ayırmayan kimse evinin, eşinin ve çocuklarının huzurunu değil kendi huzurunu düşünen egoist, bencil bir bireydir. Böyle kimselerle evlenmek ya da bir baba olarak böyle kimseleri evlendirmek karşı tarafa yapılabilecek en büyük kötülüktür. Evlenir adam olur anlayışı ise temelden sakattır, yanlıştır.

1. Kùltürler Bir mi?

Kùltür farklılığından kaynaklanan sorunlara da çokça rastlıyoruz. Gerçi globalleşen dünyada kùltürler ve değerler yozlaştırıldı ve gençlerimiz daha çok popüler kùltürün etkisinde kaldı maalesef. Adet, gelenek ve görenekler gösterişten öteye geçmeyen ritüellere döndü. Ama sohbetin başında da belirttiğimiz gibi, biz Müslüman bir bireyin eş arayışında dikkat edeceği hususları konuştuğumuz için, eş adayımızda kùltür birliğine dikkat etmek daha kolay ve yaşanılabilir bir evliliğe kapı aralayacaktır.

1. Eş Seçiminde Büyüklere Danışmalı

Evlilik insan hayatının en önemli kararlarından biridir. Bu kadar önemli bir kararı verirken çevremizdeki bizi seven ve iyiliğimizi isteyen büyüklerimize de danışmak çok yerinde bir davranış olacaktır. Zira Cenab-ı Hak Şura suresinin 38. Ayeti kerimesinde inananların işlerinin aralarında istişare ile olduğunu haber veriyor. Lokman-ı Hekim oğluna nasihat ederken istişare etmesini tavsiye eder ve şu anlamlı sözü söyler: “Yavrum tecrübeli insanlarla istişare et, zira onlara pahalıya mal olan bilgileri size bedava öğretirler.”

İnsan bazen duygularının etkisi altında hatalı kararlar verebilir. Gençlik heyecanı ile karşısındaki kişiyi gözünde büyütebilir. Büyüklerimizin sahip olduğu hayat tecrübelerinin daha doğru karar vermede bize yardımcı kaynaklar olduğunu görelim. Onların tavsiye ve uyarılarına kulak verelim.

Araştırmalar göstermiştir ki, anne babanın izniyle olan evlenmelerde başarı şansı, anne babanın karşı koymasına rağmen olan evlenmelerden daha fazladır. Büyüklerin tecrübesi ve duasıyla desteklediği yuva elbette daha mukavemetli olacaktır. Büyüklerinin şiddetli uyarılarına rağmen evlenen birçok gencin sonra pişmanlık gözyaşları döktükleri oldukça sık rastlanan olaylardandır. En iyisi evlenirken baştan büyüklerin görüşlerini de alarak daha doğru bir karara varmaya çalışmaktır.

Kıymetli Mü'minler!

Sadede gelirsek, evliliğin iki önemli ayağı var biri SEÇİM biri GEÇİM. Geçimi bilmeyen, bu hususta gayret sarf etmeyen eşler “seçimi yanlış yaptım” noktasına gelebiliyor. Aslında kusursuz insan olmadığını bilmek, kendi kusurlarını görebilmek, eşlerimizin dünyalık kusurlarını göz ardı etmek geçimimizi kolaylaştıracaktır.

Aziz Mü'minler!

Eş seçiminde elimizden geleni yapmalıyız ve dualarımızla Rabbimizden en hayırlısını istemeliyiz. Ama en hayırlısını isterken, en hayırlı eş olmayı da istemeliyiz. Mevlana, evlenmek için en doğru insanı arayan kişiye kendisinin de en doğru kişi olması gerektiğini hatırlatıyor. Unutulmamalıdır ki evlilik, hesabı sorulacak bir hayat birlikteliğidir. Zira çiftlerin mutluluğu sadece kendilerini değil, karşılıklı aileleri, akrabaları ve hatta dostlarını da mutlu ediyorken, yaşanan huzursuzluk ve gerginlikler, karşılıklı olarak ailelerin de mutsuzluğuna belki iletişimlerinin kopmasına sebebiyet verebiliyor.

Evlilikte mutlak mutluluk yoktur, böyle bir hayale kapılmakta muhaldir. Evlilik, tüm zorluklara sabır ve sevgi silahıyla karşı koyup, Allah'ı, melekleri ve sevdiklerimizi hoşnut etme sanatıdır. Evliliğin en büyük düşmanının şeytan olduğu bilinciyle o meluna prim vermeme çabasıdır. Efendimiz a.s. şeytanın aile hususundaki düşmanlığını bizlere şöyle haber veriyor: “İblis tahtını su üzerine kurar. Sonra yapacakları kötülükleri yapmak üzere avenesini sağa sola gönderir. Makam ve mevkice ona en yakın olan, fitnenin en büyüğünü yapandır. Hepsi yaptıklarını anlatmak üzere İblis'in yanına gelir ve içlerinden birisi: ‘Ben şunu, şunu yaptım.’ der. Ancak İblis, ona: ‘Senin yaptığın da bir şey mi?’ der. Sonra bir başkası gelir ve ‘Falan adamı, karısından boşayınca kadar onun yakasını bırakmadım.’ der. İblis bundan o kadar memnun olur ki, hemen onu yanına çağırır ve ‘Sen ne kadar şirinsin!’ diyerek ona iltifat eder.” (Müslim, Münafıkûn 67; Müsned, 3/314)

Evlilik, eşimizden gelen eziyetlere Efendimizin tavsiyesi doğrultusunda güzelliklerini, iyiliklerini düşünüp onu hoş görebilme meziyetidir. O yüzden atalarımız evlenmeden önce gözlerimizi dört açmamızı tavsiye ederken, evlendikten sonra yarım açmamızı yani her kusuru görmememizi tavsiye etmektedirler. Bir gün hanımının nüşuzundan rahatsız olan bir sahabe, hanımını şikâyet etmek üzere müminlerin emiri Hz. Ömer'in evine gelir. Kapıya vurmak isteyince birde ne görsün ne duysun, koca halifenin hanımı sesini Hz. Ömer'e yükselterek söyleniyor.

Bu hâli gören kapıdaki zavallı boynunu bükerek: “Bütün şiddetine ve sertliğine rağmen, üstelik müminlerin emiri iken Ömer'in hâli böyle olursa, benim derdime nasıl çare bulabilir” diye düşünür ve kalkıp giderken Hz. Ömer dışarı çıkar. Adamın arkasından:

- Hayrola, derdin neydi? diye seslenir. Adam da der ki:

- Ey müminlerin emiri! Karımın kötü huylarını ve bana olan saygısızlığını şikâyet etmek üzere gelmiştim. Senin karının da sana karşı olmadık sözler söylediğini duyunca vazgeçip geri döndüm ve kendi kendime: Müminlerin emiri karısıyla böyle olunca, benim derdime nasıl devâ bulacak? dedim. O zaman Hz. Ömer adama şunları söyledi:

- Kardeşim, karımın benim üzerimdeki hakları sebebiyle ona katlanmaya çalışıyorum. Zira o benim yemeğimi ve ekmeğimi pişiren, hem çamaşırimi yıkayan, hem söküğümü diken, hem de çocuklarımı terbiye edendir. Hâlbuki o bütün bunları yapmak zorunda değildir. Üstelik gönlümün harama meyletmesine engel olan da odur. Bu sebeple onun yaptıklarına katlanıyorum. Bu sözleri duyan adam:

- Ey müminlerin emiri! Benim karım da aynen öyle, dedi. Bunun üzerine Hz. Ömer adamı:

- Haydi kardeşim, hanımından gelen bu eziyetlere katlanmaya bak! Hayat dediğin göz açıp kapayana kadar geçiyor! diye teselli etti (Zehebî, el-Kebâir, s. 179).

Aynen Hz. Ömer'in r.a. yaklaşımıyla hanımına değer veren, Marifetname isimli eserin yazarı merhum Erzurumlu İbrahim Hakkı Hazretlerinin eşine yazdığı mektupta ona nasıl iltifatlarda bulunduğu hep beraber okuyalım: "İzzetli, hürmetli, muhabbetli, hakikatli, adamlıklı, şefkatli, hatırlı, gönüllü, asıllı usullu, akıllı, iz'anlı, hünerli, marifetli, üsluplu, yakışıklı, güzel huylu, tatlı dilli, uzun boylu, ince belli, hatunum, helalim Firdevs hatun".

Siz şimdi bu güzel hitapa muhatap olan Firdevs Hatunun gönlünü bir düşünün, yuvasına dört elle sarılmaz mı! Eşi için feda-i can etmez mi!

Kurulmuş bir yuvayı huzur menbaı haline getirmek, çocukları sağlıklı bir aile ortamında büyütmek, yetişmekte olan gençlere iyi örnek olmak için eşler ellerinden geleni yapmalıdır. Hz. Ömer'in r.a. dediği gibi hayat kısa, her anın kıymetini bilelim. Evlenmeyi düşünen durumunda isek gözümüzü dört açmayı, evli isek güzel bir geçim dünyalık kusurlar karşısında gözümüzü yarım açmayı bilelim.

Rabbim evlenecek olan kardeşlerimize helal süt emmiş temiz insanlar ile karşılaşmayı, evli olanlarımıza da iman ile, huzur ile sağlık ve afiyet ile güzel bir hayat yaşamayı nasip eylesin.

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا فُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا

"Onlar, "Ey Rabbimiz! Eşlerimizi ve çocuklarımızı bize göz aydınlığı kıl ve bizi Allah'a karşı gelmekten sakınanlara önder eyle" diyenlerdir." (Furkân; 74)

Ve ahiru Da'vana enil hemdü lillahi Rabbil alemin.

